Program Wychowawczy
Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3
w Częstochowie

Program Wychowawczy został zatwierdzony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu …….roku do realizacji w Szkole Przysposabiającej do Pracy Nr 3 w Częstochowie w roku szkolnym 2016/2017

Spis treści

I.	Podstawy prawne Programu Wychowawczego	2
II.	Założenia Programu	3
III.	Cele i zadania wychowawcze szkoły	4
IV.	Zadania dla poszczególnych organów statutowych wspomagających działania wychowawcze szkoły oraz powinności nauczycieli i wychowawców	6
V.	Cele szczegółowe, zadania i sposoby ich realizacji	10
VI.	Współpraca z rodzicami	17
VII.	Zakładane efekty Programu Wychowawczego	18
VIII.	Ewaluacja Programu Wychowawczego	19

I. Podstawy prawne Programu Wychowawczego

Przy opracowywaniu Programu Wychowawczego Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3 w Częstochowie uwzględniono następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r.
2. Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991r. z późniejszymi zmianami
3. Statut Zespołu Szkół Specjalnych Nr 23 im. J. Korczaka w Częstochowie
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela z późniejszymi zmianami
5. Rozporządzenie MEN z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
6. Rozporządzenie MEN z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim
7. Rozporządzenie MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz słuchaczy w szkołach publicznych
8. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej, i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

II. Założenia Programu

Program Wychowawczy Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3 w Częstochowie określa oddziaływania wychowawcze skierowane do uczniów wyżej wymienionej szkoły w danym roku szkolnym.

Program Wychowawczy zawiera cele i zadania szkoły w zakresie stymulowania rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego, fizycznego i zdrowotnego ucznia.

Treści wychowawcze zawarte w Programie są dostosowane do specyficznych potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Program Wychowawczy uwzględnia przyjęte przez szkołę wartości akceptowane przez rodziców, nauczycieli i uczniów oraz zapisy zawarte w podstawach programowych.

Program Wychowawczy określa zadania wychowawcze dla Dyrekcji Szkoły, Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, a także powinności wychowawcze nauczycieli, wychowawców klas i oddziałów, wychowawców świetlicy oraz psychologa szkolnego.

Program Wychowawczy jest realizowany przez wszystkich nauczycieli szkoły. Zadania wychowawcze stanowią wzajemnie uzupełniające się i równoważne wymiary pracy każdego nauczyciela. Nauczyciele realizują te zadania w sposób dostosowany do indywidualnych możliwości każdego ucznia.

Zadania wychowawcze są realizowane przy współudziale i współpracy wszystkich członków społeczności szkolnej oraz organizacji i instytucji wspierających pracę wychowawczą szkoły.

Realizacja Programu Wychowawczego odbywa się w ramach:

- wszystkich zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych,
- zajęć świetlicowych,
- imprez oraz uroczystości szkolnych i pozaszkolnych,
- zajęć pozalekcyjnych.

Zespół Wychowawczy Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3 opracuje harmonogram działań wychowawczych na rok szkolny 2016/2017

III. Cele i zadania wychowawcze szkoły

Głównym celem Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3 w Częstochowie jest tworzenie warunków do osiągnięcia przez każdego ucznia optymalnego poziomu rozwoju pozwalającego na możliwie największą samodzielność i komfort psychiczny dla niego i otoczenia.

Działania szkoły w zakresie pracy wychowawczej z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi mają na celu przede wszystkim:

- wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia,
- umacnianie wiary ucznia we własne siły i w zdolność osiągania sukcesów,
- kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną,
- wyrabianie czujności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego,
- rozwijanie umiejętności ucznia w zakresie poznawania siebie oraz otoczenia rodzinnego, społecznego, kulturowego, technicznego i przyrodniczego dostępnego jego doświadczeniu,
- wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej, historycznej, etnicznej i narodowej,
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb uczniów,
- stwarzanie warunków do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie,
- stwarzanie warunków do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych,
- rozwijanie autonomii ucznia niepełnosprawnego,
- kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu,
- rozwijanie świadomości znaczenia pracy jako źródła utrzymania, samorealizacji i zadowolenia.
- wychowanie w poszanowaniu własnej i cudzej pracy,
- przygotowanie do funkcjonowania społecznego,
- wdrażanie do rozumienia i uznawania norm społecznych,
- wyposażenie ucznia - stosownie do jego możliwości - w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby oraz na uczestnictwo w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości, znając i przestrzegając ogólnie przyjętych norm współżycia, zachowując prawo do swojej inności.

Głównym zadaniem szkoły jest dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów oraz wyeksponowanie w procesie dydaktyczno – wychowawczym i edukacyjno - terapeutycznym praktycznych umiejętności i nawyków niezbędnych w życiu społecznym.

W wymiarze wychowawczym zadania szkoły to:

- tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi komfortu psychicznego, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, nawiązania pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem

- uświadamianie uczniom, że wspólnoty takie jak: rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka, i że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki,
- tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, wzmacnianie pozytywnych przeżyć związanych z pełnionymi rolami,
- uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym, wobec kolegów szkolnych i nauczycieli,
- uczenie zasad współżycia społecznego (pomoc koleżeńska, sąsiedzka i inne zachowania prospołeczne, poszanowanie godności osobistej drugiego człowieka, uprzejmość i życzliwość).
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych,
- uczenie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
- uczenie umiejętności kierowania swoim postępowaniem,
- rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru,
- budzenie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- uczenie obowiązkowości,
- kształtowanie niezależności uczuciowej,
- umożliwianie uczniowi udziału w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć i emocji.
- przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych, narodowych, rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu, kraju,
- umożliwianie poznawania środowiska przyrodniczego,
- budzenie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody,
- uczenie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody,
- wychowanie do życia w harmonii z przyrodą,
- wspieranie rozwoju sprawności psychofizycznej uczniów,
- prowadzenie zajęć niezbędnych do rozwoju psychoruchowego.

Szkoła umożliwia:
- tworzenie warunków rozwijania zainteresowań uczniów, organizowania wycieczek, imprez, konkursów i kół zainteresowań,
- integrowanie uczniów ze środowiskiem poprzez współpracę z innymi szkołami, placówkami opiekuńczymi i oświatowymi oraz stowarzyszeniami,
- podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej i religijnej poprzez organizację lekcji religii.

Nauczyciele w pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzają do tego, aby uczniowie w szczególności:
- znajdywali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
- uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie,
- umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

IV. Zadania dla poszczególnych organów statutowych wspomagających działania wychowawcze szkoły oraz powinności nauczycieli i wychowawców oraz psychologa szkolnego

Dyrekcja

- Dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, odpowiedni poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, kształtowanie właściwej atmosfery w szkole.
- Współpracuje z wychowawcami klas i oddziałów, wychowawcami świetlicy, Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców.
- Zapewnia warunki do działalności na terenie szkoły organizacji uczniowskich (Szkolnego Koła PCK, drużyny harcerskiej). Współpracuje z organizacjami uczniowskimi i ich opiekunami.
- Stwarza warunki do działania w szkole stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
- Zapewnia warunki do współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczych szkoły.
- Dba o przestrzeganie praw ucznia z uwzględnieniem postanowień zawartych w Konwencji o Prawach Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.
- Dba o poznanie poziomu rozwoju i możliwości psychofizycznych uczniów, rozpoznaje ich potrzeby i warunki życiowe, opiniuje do otrzymania odpowiedniej pomocy materialnej, zdrowotnej i opiekuńczo – wychowawczej.

Rada Pedagogiczna

- Ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy uczniom we współdziałaniu z innymi organami szkoły oraz przy współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczych szkoły.
- Poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych.
- Ściśle współpracuje z policją i sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej sytuacji).
- Współpracuje z różnymi organizacjami i instytucjami w organizowaniu różnorodnych form spędzania wolnego czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin patologicznych i zaniedbanych środowiskowo.
- Przyznaje uczniom nagrody lub kary zgodnie z prawem szkolnym, uwzględniając możliwości psychofizyczne i stwierdzone u ucznia zaburzenia.
- Czuwa nad zapewnieniem każdemu uczniowi właściwej opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie jego godności.

Rada Rodziców

- Podejmuje działania na rzecz wychowawczej i opiekuńczej funkcji szkoły.
- Organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły we współdziałaniu z innymi organami szkoły.
- Zapewnia pomoc nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Współorganizuje bądź służy pomocą w organizacji imprez i uroczystości szkolnych lub pozaszkolnych.
- Służy pomocą w organizacji wycieczek w ramach realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych szkoły.

Świetlica szkolna

- Wspomaga i uzupełnia pracę szkoły we wszystkich jej zakresach: opieki, oddziaływania wychowawczego oraz poczynań dydaktycznych.
- Zapoznaje uczniów z możliwościami zdrowego i pożytecznego organizowania sobie wolnego czasu.
- Tworzy warunki dla rozwoju zainteresowań, kształtowania postaw społecznych, umiejętności współdziałania i współżycia koleżeńskiego,
- Oddziałuje na postawy społeczno - moralne uczniów.
- Udziela pomocy w przezwyciężaniu negatywnych wpływów środowiska.
- Stwarza sytuacje do zdobywania poczucia uznania i przydatności.
- Zaspokaja potrzeby uczniów w dziedzinie działalności twórczej oraz wypoczynku i rozrywki.
- Pozwala rozwijać i kształtować postawy moralne, uczucia oraz pożądane cechy charakteru uczniów.
- Wspomaga rodziców w wychowaniu ich dziecka.

Nauczyciele powinni:

- Mieć pełne rozeznanie potrzeb uczniów.
- Znać środowisko ucznia.
- W swoich działaniach kierować się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie i bezpieczeństwo.
- Wspierać swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania.
- Udzielać uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.
- Kształcić i wychowywać uczniów w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Kształtować właściwe stosunki między uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności innej osoby.
- Kształtować umiejętność pracy w zespole, uczyć podejmowania decyzji i dokonywania wyboru.
- Dbać o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza jej terenem.
- Wdrażać uczniów do dbałości o estetyczny wygląd i higienę.
- Reagować na przejawy agresji, autoagresji bądź niedostosowania społecznego u uczniów.

- W sposób zdecydowany reagować na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.

Wychowawcy klas i oddziałów powinni:

- Sprawować opiekę wychowawczą nad uczniami klasy lub oddziału, a w szczególności tworzyć warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie.
- Poznać warunki życia uczniów i ich stan zdrowotny.
- Systematycznie konsultować się z rodzicami /opiekunami prawnymi/, lekarzem, psychologiem i pedagogiem na temat psychofizycznego rozwoju uczniów.
- Odwiedzać środowiska domowe uczniów.
- Informować innych nauczycieli uczących o aktualnym stanie zdrowia i możliwościach psychofizycznych ucznia w danym dniu.
- Współdziałać z nauczycielami uczącymi koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka.
- Dążyć w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy/oddziału wszystkich uczniów.
- W miarę możliwości planować i organizować z uczniami i ich rodzicami /opiekunami prawnymi/ różne formy życia zespołowego integrujące środowisko klasowe (imprezy klasowe, wycieczki itp.)
- Służyć pomocą i radą w rozwiązywaniu konfliktów wewnątrzklasowych lub szkolnych.
- Otaczać indywidualną opieką każdego ucznia.
- Zabiegać o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
- Współpracować z kuratorami sądowymi.

Wychowawcy świetlicy powinni:

- Znać środowisko ucznia.
- Określić indywidualne wymagania, formy opieki lub zakres specjalnej troski w stosunku do poszczególnych dzieci.
- Zapewnić wychowankom opiekę w godzinach ustalonych w porozumieniu z rodzicami.
- Zapewnić wychowankom racjonalne żywienie odpowiednio do czasu ich pobytu w szkole.
- Wdrażać wszystkich wychowanków do samodzielnej pracy.
- Udzielać uczniom pomocy w nauce.
- Inspirować poczynania, które pozwalają rozbudzić, rozwijać oraz kształtować uzdolnienia i zainteresowania ucznia.
- Prowadzić systematyczną działalność wychowawczą, sprzyjającą jak najpełniejszej realizacji zadań wychowawczych szkoły,
- Organizować racjonalny wypoczynek i pobyt uczniów na wolnym powietrzu oraz troszczyć się o ich wychowanie fizyczne.
- Systematycznie współpracować z rodzicami uczniów oraz udzielać im rad i pomocy w organizowaniu opieki i wychowania w domu i w środowisku.

- Nakreślać wspólne metody postępowania, zmierzające do rozwijania i wzbogacania osobowości ucznia, kształtowania pozytywnych cech charakteru i przygotowania go do życia społecznego.
- Współpracować z wychowawcami klas i oddziałów oraz innymi nauczycielami i specjalistami.

Psycholog

Do zadań psychologa szkolnego należy udzielanie wsparcia i pomocy uczniom, ich rodzinom oraz innym nauczycielom. Wsparcie to ma charakter głównie informacyjny (porady) oraz terapeutyczny(wsparcie emocjonalne). Oddziaływania psychologa szkolnego mają formę:

- terapii psychologicznej dla uczniów (terapia indywidualna i grupowa),
- obserwacji w celu ustalenia przyczyn i źródeł występujących u uczniów zaburzeń, niepowodzeń osobistych i trudności wychowawczych,
- doradztwa psychologicznego dla uczniów, nauczycieli i rodziców,
- współpracy nauczycielami, wychowawcami i rodzicami w minimalizowaniu skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganiu zaburzeń zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i poza szkolnym ucznia,
- interwencji w kryzysie,
- psychoedukacji, w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny; zadanie to realizowane jest w trakcie indywidualnych konsultacji oraz zajęć grupowych (warsztaty, grupa wsparcia).

V. Cele szczegółowe, zadania i sposoby ich realizacji

Rozwój intelektualny ucznia

Cele	Zadania, sposoby i formy ich realizacji
Motywowanie do zdobywania wiedzy i uczenia się	▪ dostrzeganie postępów w rozwoju oraz stosowanie pozytywnych wzmocnień (pochwały, oceny, nagrody), ▪ stosowanie jasnych i znanych uczniom kryteriów wymagań i oceniania, ▪ systematyczne ocenianie pracy i postępów, ▪ docenianie wysiłku ucznia, ▪ popularyzowanie osiągnięć uczniów
Przygotowanie do samodzielnego działania Wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych obowiązków	▪ wyznaczanie uczniom precyzyjnych zadań i egzekwowanie ich wykonania, ▪ stawianie przed uczniem zadań dostosowanych do jego predyspozycji potrzeb i możliwości, ▪ pełnienie obowiązków dyżurnego, ▪ pomaganie uczniom mniej sprawnym oraz nowoprzyjętym do zespołu klasowego

Rozwój emocjonalny ucznia

Cele	Zadania, sposoby i formy ich realizacji
Poznawanie, nazywanie i wyrażanie emocji Kultura języka	▪ wykorzystywanie sytuacji życiowych, filmu, literatury do kształtowania prawidłowych emocjonalnych reakcji ucznia, ▪ uczenie postaw asertywnych, obrony swojego zdania, ▪ wyrabianie umiejętności oceny i zrozumienia własnych i cudzych stanów emocjonalnych, ▪ Wskazywanie form grzecznościowych, pogadanki na temat żargonu młodzieżowego, wyciąganie konsekwencji wobec uczniów stosujących w języku potocznym wulgaryzmów
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, autoagresją i agresją Rozwijanie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami Normy społeczne dotyczące właściwego ubioru	▪ ukazywanie uczniowi możliwości szukania pomocy w różnych sytuacjach, ▪ stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresowi, ▪ szukanie przyczyn autoagresji i agresji uczniów, oraz reagowanie na zachowania negatywne, ▪ uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, ▪ indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem, ▪ udział uczniów i ich rodziców w grupach wsparcia, ▪ wskazywanie konsekwencji zachowań zawartych w programach zachowań i schematach postępowania interwencyjnego oraz kontraktach podpisywanych z uczniem, ▪ udział uczniów w pogadankach, wykorzystanie filmów, ilustracji, czasopism

Rozwój społeczny ucznia

Cele	Zadania, sposoby i formy ich realizacji
Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się z otoczeniem	▪ rozwijanie umiejętności sygnalizowania własnych potrzeb, ▪ wykorzystywanie komunikatów werbalnych lub niewerbalnych do budowania wypowiedzi z użyciem zwrotów:„Chcę…”, „Potrzebuję…”, „Pomóż…” w zależności od sytuacji, ćwiczenie umiejętności rozumienia i wykonywania poleceń nauczycieli, ▪ stwarzanie sytuacji sprzyjających spontanicznym, swobodnym, ukierunkowanym wypowiedziom w kontaktach nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń,
Edukacja czytelnicza i medialna	▪ rozwijanie kompetencji czytelniczych, upowszechnianie czytelnictwa, korzystnie ze zbiorów bibliotecznych, zajęcia biblioteczne
Wykorzystywanie osiągnięć techniki	▪ korzystanie z telefonu, magnetofonu, radia, TV, komputera w porozumiewaniu się i w kontaktach interpersonalnych,
Integrowanie zespołów klasowych	▪ diagnozowanie sytuacji społecznej w klasach, ▪ organizowanie wycieczek klasowych , -wspólne wyjścia do teatru, kina itp., -organizowanie imprez klasowych np.: wigilia, andrzejki.. ▪ kultywowanie tradycji składania życzeń z okazji urodzin i imienin oraz wspólne zorganizowanie imprezy klasowej dla każdego z uczniów,
Preorientacja zawodowa, kształtowanie szacunku do pracy	▪ poznawanie różnych zawodów poprzez: filmy, pogadanki, prelekcje, wycieczki do zakładów pracy, ▪ spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów, ▪ przygotowanie teoretyczne i praktyczne uczniów do wykonywania czynności związanych z różnymi zawodami i pracami,
Poznawanie uzdolnień, predyspozycji do pracy	▪ indywidualne dokonywanie wyboru zajęć sprawiających uczniowi satysfakcję, ▪ doskonalenie umiejętności pracy samodzielnej i w grupie,

Satysfakcja z własnej pracy Poszukiwanie twórczych rozwiązań Wdrażanie poczucia obowiązku i systematyczności pracy	▪ prezentowanie własnych wytworów w szkole i poza szkołą (na konkursach, kiermaszach, wystawach) ▪ przygotowywanie prezentów dla najbliższych (kartki, ozdoby…), ▪ zwiedzanie galerii i wystaw, ▪ wykorzystywanie w pracy różnych materiałów i produktów oraz własnych pomysłów, ▪ rozwijanie twórczej inicjatywy , poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania, ▪ wdrażanie do efektywnego wykorzystania czasu pracy, oraz gospodarności i planowania, ▪ przestrzeganie zasad higieny i bezpieczeństwa pracy,
Uwrażliwianie na estetykę otoczenia Rozwijanie poszanowania dla otaczającego świata przyrody	▪ dbanie o ład i porządek w otoczeniu, ▪ dekorowanie sal lekcyjnych, świetlicy szkolnej, sali gimnastycznej. ▪ kształtowanie właściwego zachowania w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody; wycieczki, wyjścia do Schroniska dla bezdomnych zwierząt ▪ systematyczne dbanie o kwiaty doniczkowe, ▪ prace pielęgnacyjne w ogródku szkolnym ▪ oszczędzanie wody, sortowanie śmieci, zbieranie surowców wtórnych,
Tradycje i obrzędowość szkoły	▪ kultywowanie tradycji szkoły (hymn szkoły, sztandar) ,branie udziału w uroczystościach szkolnych, ▪ uroczystości związane z postacią patrona szkoły Janusza Korczaka,
Kształtowanie postawy patriotycznej	▪ przybliżanie historii Polski, uświadamianie znaczenia świąt państwowych, wyrabianie szacunku do symboli narodowych, ▪ wyjścia na wystawy, do muzeów, miejsc pamięci narodowej

Rozwój fizyczny i zdrowotny ucznia

Cele	Zadania, sposoby i formy ich realizacji
Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole i poza nią.	▪ zapoznawanie uczniów z regulaminami sal lekcyjnych (pracowni komputerowej, sali gimnastycznej, sali integracji sensorycznej itd.) oraz regulaminem świetlicy i jadalni, ▪ zaznajamianie uczniów z tematyką bezpieczeństwa poprzez pogadanki, apele, konkursy, ▪ zapoznawanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz podczas przejazdów środkami komunikacji miejskiej ▪ zaznajamianie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas zajęć oraz regulaminem zachowania się uczniów podczas przerw międzylekcyjnych ▪ troska o bezpieczeństwo podczas przerw międzylekcyjnych – aktywne pełnienie dyżurów ▪ omówienie zasad bezpieczeństwa dotyczących przemieszczania się uczniów z budynku szkolnego do jadalni, ▪ zaznajamianie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas wyjść poza budynek szkoły, wycieczek oraz zawodów sportowych, ▪ wyrabianie nawyku przestrzegania zasad zachowania bezpieczeństwa w kontaktach z nieznajomymi, ▪ przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze do szkoły i z powrotem – pogadanki, ćwiczenia praktyczne

Kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach zagrożenia.	▪ pogadanki ,układanie historyjek obrazkowych ▪ słuchanie i sprawne wykonywanie poleceń nauczyciela podczas alarmu, ▪ doskonalenie umiejętności posługiwania się telefonami alarmowymi oraz wiarygodnego przekazywania wiadomości, ▪ zachęcanie do korzystania z pomocy dorosłych (wychowawcy, nauczyciela, innej osoby dorosłej) w przypadku niebezpieczeństwa lub doznanego urazu.
Propagowanie aktywnych form oraz modelu aktywnego spędzania wolnego czasu.	▪ organizowanie zajęć wychowania fizycznego z pełnym wykorzystaniem bazy i sprzętu sportowego, ▪ udział uczniów w zajęciach gimnastyki korekcyjnej, ▪ organizowanie zajęć na basenie oraz dodatkowych zajęć sportowych, udział uczniów w imprezach turystycznych (rajdy piesze, wycieczki, zloty, konkursy) ▪ prowadzenie zajęć na świeżym powietrzu, ▪ organizowanie szkolnych i międzyszkolnych rozgrywek sportowych, ▪ udział uczniów w imprezach sportowych na terenie szkoły, miasta, regionu, ▪ udział uczniów w Olimpiadach Specjalnych,
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych.	▪ omawianie problemów higieny i dbałości o zdrowie, na wszystkich zajęciach szkolnych, ▪ konsultacje i pogadanki z pielęgniarką szkolną, ▪ tworzenie warunków sprzyjających promowaniu zdrowego odżywiania, ▪ egzekwowanie przestrzegania nawyków higienicznych oraz prawidłowego korzystania ze środków higienicznych i urządzeń sanitarnych, ▪ współpraca z rodzicami w zakresie kształtowania i utrwalania nawyków higienicznych i zdrowotnych u uczniów,
Kształtowanie właściwych zachowań związanych z rozwojem seksualnym uczniów. Kształtowanie umiejętności radzenia	▪ pomoc uczniowi w zrozumieniu własnej seksualności(różnice i podobieństwa między płcią, identyfikacja z własną płcią), ▪ kształtowanie działań prozdrowotnych(badania profilaktyczne,

sobie z problemami i trudnościami przez uczniów.	kontrolne), ▪ spotkania z pielęgniarką, opiekunem Szkolnego Koła PCK, psychologiem dotyczące problemów związanych z seksualnością, ▪ współpraca z rodzicami,
Wyrabianie czujności wobec zagrożeń podczas pracy z komputerem i Internetem.	▪ ukazywanie zagrożeń podczas korzystania z komputera i Internetu,

VI. Współpraca z rodzicami

1. Zapoznanie rodziców z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych,
2. Zaangażowanie rodziców w organizowanie wspólnych spotkań i imprez.
3. Poznawanie warunków materialno-bytowych ucznia, jego sytuacji rodzinnej i wychowawczej.
4. Organizowanie indywidualnych spotkań z rodzicami, prelekcji, szkoleń, udzielanie porad i wskazówek, wyrażanie opinii na temat osiągnięć ucznia w edukacji i rozwoju społeczno-emocjonalnym.
5. Omawianie postępów i trudności ucznia w nauce oraz jego zachowań,
6. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo.
7. Stwarzanie rodzicom możliwości wyrażania swoich opinii (np. w formie ankiet).
8. Uświadamianie rodzicom konieczności włączenia się do procesu edukacyjnego ich dzieci.
9. Zapraszanie rodziców do podejmowania prac na rzecz szkoły (np. do pomocy w urządzaniu sali lekcyjnej) oraz do opieki nad dziećmi w czasie wyjść poza szkołę i wycieczek.
10. Wskazywanie rodzicom wyspecjalizowanych instytucji i służb pomocowych, np. MOPS, PFRON, itp.

VII. Zakładane efekty Programu Wychowawczego

Zakładamy, że po rocznym procesie realizacji programu uczeń będzie:

- posiadał motywację do uczenia się i działania,
- potrafił dbać o ład i porządek w pomieszczeniach szkolnych,
- potrafił wypełniać powierzone zadania i obowiązki,
- przestrzegał zasad bezpieczeństwa podczas zajęć, przerw międzylekcyjnych, imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- przestrzegał przepisów ruchu drogowego,
- potrafił radzić sobie z negatywnymi emocjami,
- nawiązywał prawidłowe relacje z rówieśnikami i dorosłymi,
- chętnie uczestniczył w różnych formach życia społeczności klasowej,
- znał symbole narodowe,
- dbał o czystość ciała i ubrania,
- znał problemy wieku dojrzewania,
- potrafił we właściwy i bezpieczny sposób korzystać z Internetu,
- chętnie uczestniczył w różnych formach sportu i rekreacji w szkole i poza nią,
- właściwie zachowywał się w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody,
- potrafił odpowiednio reagować w sytuacjach zagrożenia.

VIII. Ewaluacja Programu Wychowawczego

Program Wychowawczy zostanie poddany ewaluacji przez zespół wychowawczy Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 3 w czerwcu 2017 roku. Spostrzeżenia i wnioski z dokonanej oceny efektów posłużą do opracowania programu na kolejny rok szkolny.

Ewaluacja dokonywana będzie w formie analizy Harmonogramu działań wychowawczych.

Program Wychowawczy został opracowany przez zespół nauczycieli w składzie:

mgr Izabela Matczak
mgr Dorota Rybińska
mgr Barbara Kołodziejczyk
mgr Mieczysława Mościcka-Jasińska
mgr Beata Lubaszewska
mgr Danuta Di – Giusto
mgr Monika Lewandowska – Lipa

W roku szkolnym 2016/2017 program został zmodyfikowany przez zespół wychowawczy w składzie: mgr Dorota Synowiecka
mgr Urszula Rożalska
mgr Beata Kasprzykowska
mgr Żaneta Maszkowska
mgr Witold Kościański

Data zatwierdzenia: .....

…… ……

Rada Rodziców Dyrektor Szkoły